

CALENDARUL „RENAȘTEREA”, PE ANUL JUBILIAR 2018

Pentru bunicii și străbunicii noștri, calendarele aveau o mare importanță. Pe lângă sărbătorile mari și praznicele sfinților, în ele erau trecute informații utile legate de mica economie agrară, de târgurile de țară și de alte evenimente care aveau loc pe plan local, sau pe plan regional și național.

Adeseori la sfârșitul calendarului era trecut șematismul eparhial care menționa toate localitățile din dioceză, specificându-se hramul bisericii, numele preotului, uneori numele cântărețului, numărul de credincioși și anul construcției locașului de cult. Cu alte cuvinte, îți făceai o imagine cu situația religioasă și edilitară dintr-un anume moment.

Poate unii se vor întreba: în epoca internetului, a Facebook-ului, a e-mailului, șematismul mai are vreo relevanță? Eu zic că are. Oricât de actual este IT-ul, oricât de la îndemână este telefonul mobil, consider că răsfoirea sau chiar lecturarea întregului calendar, și a șematismului în special, este utilă și reconfortantă.

De aceea, l-am rugat pe Părintele Vicar Iustin Tira să se ocupe de alcătuirea acestui calendar și, în special, de șematismul pe anul Domnului 2018, care este un an jubiliar: se împlinesc 100 de ani de la Marea Unire.

Anul 1918 a fost momentul astral al românilor când Bunul Dumnezeu a rânduit ca toate provinciile românești să se regăsească unite în aceeași țară. Rugăciunea Patriarhului Miron Cristea, rostită la 1 Decembrie 1918 la Alba Iulia, este mișcătoare: *Doamne, Dumnezeul nostru, Tu ești Părintele nostru, Tu ai văzut strămtorarea părinților noștri și ai auzit strigarea lor, căci se făcuseră ei ca floarea în brumă și plecat spre pulbere era sufletul lor, și trupul lor lipit de pământ. Tu ai împlinit cu noi ceea ce ai făgăduit demult: «Sfârâma-voi jugul de pe tine și voi rupe legăturile tale, largi-voi hotarele tale, aduna-vă-voi dintre popoare și vă voi strânge din țările unde sunteți împrăștiați, restatornici-voi judecătorii tăi ca mai înainte și sfetnicii tăi ca la început»¹.*

¹ ILIE ȘANDRU, *Patriarhul Miron Cristea*, Târgu-Mureș, 1998, p. 111.

Momentul acesta a fost așteptat de multe generații care au trecut în eternitate fără să-l vadă. Cu emoție îl amintim pe Ion Luca Caragiale, care în 1898 scria: *Doamne, dacă mie nu mi-e dat să intru în pământul făgăduinței, să auz trâmbițele cântând și să văz zidurile Ierihonului surpându-se în fața soarelui ce s-a oprit în cale din porunca Ta, fă-mă s-adorm pe drum cu speranța că aceea ce nu mi-a fost dat mie, fiilor mei le va fi dat². Și a adormit pe drum cu gândul la Marea Unire.*

Cei ce au ajuns momentul s-au bucurat de el. Este adevărat că nu toate idealurile legate de Marea Unire s-au împlinit în mod mecanic. Dar bucuria a fost și este mare. Dascălul Marin Mureșan, din nuvela lui Agârbiceanu „Singurătate”, după întoarcerea din război și după unirea Ardealului cu Țara, hoinărea pe câmp, odihnindu-și ochii pe plaiurile scumpe ale Patriei. Avea o singură obsesie: dragostea față de neam. În jurnalul său s-au găsit scrise următoarele fraze: *Tu știi cât am dorit să te văd așa cum ești acum: cu toate lanțurile sfărâmate, să strălucești de întreaga ta tinerețe și frumusețe. Credeam că-ți vor cădea la sfintele tale picioare adoratorii cu sutele de mii, să te vadă, să te admire, să te cunoască, să te iubească. Credeam că se va face o liniște de biserică de jur-împrejur, și tu vei fi altarul. Și iată, în jurul tău e larmă și alergare, oamenii se zbat după lucruri trecătoare, și tu, veșnică frumusețe, veșnică avuție, ești dată uitării... Te-aș mângâia ca pe un copil, de-ar fi să trăiesc veacuri. Câmpiile tale, codrii tăi, apele tale toate-mi vorbesc de negrăita ta fericire, Patria mea! Nu ești pământ mort, nu ești vânt, nu ești apă; ești suflet ce tremuri de bucuria libertății³.*

Nu numai acum o sută de ani oamenii umblau după lucruri trecătoare, ci, mult mai mult, astăzi. Noi, totuși, încercăm să subliniem importanța jubileului din acest an, deși observăm cum se strecoară insidios în mentalitatea oamenilor un soi de secularism și de globalism mai periculos decât „internaționalismul proletar”. Două valori ale neamului stau în calea acestui fenomen: credința creștină și dragostea față de țară. Considerate fiind ca două valori „învechite”, care stânjenesc, chiar dacă acest lucru nu se declară, prin atitudini și acțiuni, adesea se luptă împotriva lor.

În rugăciunea pe care o rostim la Te-Deumul de la Ziua Națională subliniem un mare adevăr, și anume acela că noi nădăjduim să ne ajute

² ION LUCA CARAGIALE, *Nimic fără Dumnezeu*, Anastasia, 1997, p. 48.

³ ION AGÂRBICEANU, *Două iubiri*, Editura pentru literatură, București, 1968, p. 390.

Dumnezeu, nu pentru faptele noastre, că suntem păcătoși și răi, ci *pentru credința și dragostea cea nestrămutată a strămoșilor noștri către Dumnezeu, pe care noi îi avem mijlocitori înaintea Lui pentru țara și pentru poporul din care ei au ieșit*⁴.

Aceste gânduri am dorit să le așezăm pe hârtie la începutul Calendarului „Renașterea” din acest an jubiliar, dorindu-vă tuturor să aveți parte de realizări și spirituale și materiale.

†ANDREI

Arhiepiscopul Vadului, Feleacului și Clujului
și Mitropolitul Clujului, Maramureșului și Sălajului

⁴ *Carte de Tedeum*, EIBMBOR, București, 2017, p. 53.